

[Kirsten Sparre Andersen.]

grundelser for den ønskede tilføjelse til § 123 med et nyt stk. 4, da det må være en selvfølge, at hvis et barn mod forældrenes ønske ikke kan bringes til at blive hos sine forældre, må det sociale udvalg ind i billedet, og så må man ved forhandling og via ankeinstansen finde frem til en rimelig løsning. Men selvfølgelig havde jeg gerne set, at § 123 var blevet formuleret som venstres og kristelig folkepartis mindretalsudtalelse i betænkningen til bilstandsloven, hvor vi foreslog, at „når det er påkrævet af hensyn til barnets velfærd“ blev ændret til: „når et barn hos forældrene udsættes for forhold, der hindrer dets legemlige eller sjælelige sundhed, eller når barnet er psykotisk eller på anden måde afvigende.“

Hvad angår forslaget om at lade socialministeren gå ind som ankeinstans i stedet for ankestyrelsen, så mener jeg ikke, der er nogen saglig begrundelse for denne ændring, som jeg må afvise.

Til slut vil jeg sige, at vi vil give lovforslaget en saglig udvalgsbehandling, men vi finder, at det er inderlig overflødigt at fremsætte et sådant forslag på nuværende tidspunkt, hvor de sagkyndige, som socialministeren har bedt om at gennemgå reglerne for fjernelse af børn og se på, om der eventuelt skulle være ting, der burde ændres, endnu ikke har færdiggjort deres arbejde, og det må næsten være en betingelse, før vi kan gå ind i en drøftelse af disse ting.

Erlendsson (FP):

I en forespørgselsdebat den 10. december 1975 om børns retsstilling rejst af hr. Wamberg og fremskridtspartiet redegjorde ministeren meget nøje for reglerne i den dagældende lov samt for den nugældende lov, bilstandsloven, hvor reglerne om børns retsbeskyttelse i dag skal søges.

Det fremgik meget klart, at ministeren fandt, at procedurereglerne for et barns fjernelse fra hjemmet uden forældrenes samtykke i sig selv gav en meget væsentlig beskyttelse. Disse regler var indskærpet af ministeren i et cirkulære til kommunerne, og et væsentligt led i disse regler er en meget grundig undersøgelse, før der træffes beslutning. Det gjaldt for den gamle lov, og det var tydeligt, at ministeren mente, at sådan skulle det også være i den nye.

Ministeren sagde, jeg citerer fra folketingets forhandlinger 1975-76, sp. 2807:

„Dette er den vigtigste garanti for, at man når frem til den bedste løsning i den enkelte sag, og jeg kan i denne forbindelse oplyse, at det i bilstandsloven er fastsat som en hovedbetingelse for, at hjælpeforanstaltninger kan gennemføres mod forældrenes ønske, at hjælpeforanstaltningen skal være absolut påkrævet af hensyn til barnets velfærd. Dette skal betragtes som en yderligere understregning af, at der skal foretages grundige undersøgelser i den enkelte sag.“

Nu er der ingen sikkerhed for, at der foretages grundige undersøgelser, selv om det fremgår af et cirkulære, at det skal der. Der ligger ingen retsbeskyttelse i en sådan indskærpelse, ikke mere i hvert fald end den, som ligger i Moseloven med dens forbud mod at lyve og stjæle.

Retssikkerhed kommer gennem de muligheder, der findes for at håndhæve sådanne bestemmelser. Hvis alle mennesker var gode, dydige og retfærdige og det var nok at sige, skrive og bekendtgøre, at det skulle de være, og så var de det, så havde vi nået sådanne idealtilstande, som ofte er profeteret ned gennem historien, og som indgår i mange folkeslags og mange tiders religiøse håb om en ny tilværelse efter ophøret af den jordiske. Men i den syndige verden, som folketinget skal lovgive for, kræves der andet og mere end formaninger for at sikre ret og retfærdighed.

Når et barn er tvangsfjernet, er der efter bilstandsloven mulighed for at klage til den sociale ankestyrelse. Men det er tilladt ankestyrelsen at udskyde en afgørelse i op til 2 måneder. Det gælder også foreløbige foranstaltninger truffet alene af formanden eller af næstformanden i det sociale udvalg — sådan må loven forstås.

Selv om en sådan foreløbig beslutning kan indbringes for den sociale ankestyrelse inden for en uge, sikres der ikke derfor nogen hurtig afgørelse, og muligheden for at indbringe en tvangsfjernelse fra hjemmet for domstolene kan først ske, efter at ankestyrelsen har truffet sin beslutning. Domstolene kan herefter lade gå halve eller hele år, før sagen kommer til behandling, og en indbringelse, hvad enten det gælder for ankestyrelsen eller for domstolene, har ikke udsættende virkning.